KANCELARIA
SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 17 października 2019 r.

Opinia do ustawy o ratyfikacji Protokołu zmieniającego Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, sporządzonego w Strasburgu dnia 10 października 2018 r.

(druk nr 1329)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu wyrażenie zgody na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu zmieniającego Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, sporządzonego w Strasburgu dnia 10 października 2018 r.

Konwencja nr 108 Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych sporządzona w Strasburgu dnia 28 stycznia 1981 r. została ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 24 kwietnia 2002 r. i weszła w życie z dniem 1 września 2002 r.

Zmienione przepisy Konwencji są spójne z prawem Unii Europejskiej w zakresie ochrony danych – rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu

ul. Wiejska 6/8, 00-902 Warszawa, tel. 22 694 95 34, faks 22 694 91 06, e-mail: Aldona.Figura@senat.gov.pl

takich danych oraz uchylająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW nad którymi prace toczyły się równolegle.

Podstawowe standardy i zasady Konwencji pozostały niezmienione, wprowadzono jednak szereg zmian i uzupełnień mających dostosować Konwencję do w celu sprostania wyzwaniom związanym z ochroną danych osobowych wynikającym z nowych technologii i praktyk. Rozszerzona została rola Komitetu Konwentu, który będzie monitorował, czy Strony skutecznie wdrażają postanowienia zaktualizowanego traktatu.

Konwencja ma na celu zapewnienie, że przekazywanie danych osobowych przez granice odbywa się za pomocą odpowiednich zabezpieczeń oraz jest ona zgodna z normatywnymi ramami na całym świecie, w tym z Europejskim Ustawodawstwem Unii. Zmieniony traktat zapewnia również możliwość przystąpienia Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych.

Do najważniejszych zmian należy:

- wzmocnienie wymogów dotyczących zasad proporcjonalności i minimalizacji danych oraz zgodności z prawem przetwarzania,
- rozszerzenie rodzajów danych wrażliwych, które będą obejmować dane genetyczne i biometryczne, przynależność do związków zawodowych i pochodzenie etniczne,
- obowiązek zgłaszania naruszeń danych,
- zwiększenie przejrzystości przetwarzania danych,
- zwiększenie uprawnień osób w kontekście podejmowania decyzji algorytmicznych, które są szczególnie istotne w związku z rozwojem sztucznej inteligencji,
- wprowadzenie obowiązku zawiadamiania właściwego organu nadzorczego o poważnych naruszeniach ochrony danych osobowych, wzmocnienie wymogu przetwarzania danych z zachowaniem zasad proporcjonalności i niezbędności, zwiększenie odpowiedzialności i rozliczalności administratorów i podmiotów przetwarzających oraz transparentności przetwarzania,
- wymóg stosowania zasady poszanowania prywatności od fazy projektowania oraz oceny wpływu zamierzonego przetwarzania na prawa i podstawowe wolności osób, których dane dotyczą,

- stosowanie zasad ochrony danych do wszystkich działań związanych z przetwarzaniem, w tym ze względów bezpieczeństwa narodowego, z ewentualnymi wyjątkami i ograniczeniami, z zastrzeżeniem warunków określonych przez Konwencję, a w każdym razie z niezależną i skuteczną kontrolą i nadzorem,
- jasny reżim transgranicznych przepływów danych,
- wzmocnione uprawnienia i niezależność organów ochrony danych oraz poprawa podstaw prawnych dla współpracy międzynarodowej.

Protokół dotyczy spraw uregulowanych w polskim ustawodawstwie, tym samym związanie się Rzeczypospolitej Polskiej Protokołem nastąpi przez ratyfikację za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w dniu 16 października 2019 r. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 3696). Prace nad ustawą prowadziły Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisja Spraw Zagranicznych, które przedstawiły sprawozdanie w druku sejmowym nr 3773.

Komisje zarekomendowały przyjęcie projektu ustawy bez poprawek.

W drugim czytaniu nie zgłoszono poprawek.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Aldona Figura
Główny legislator